

การปฏิรูปการศึกษาตามหลักพุทธศาสนา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สิงหาคม ๒๕๕๐

การปฏิรูปการศึกษาตามหลักพุทธศาสนา

พิทยา ลิทธิโชติ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สิงหาคม ๒๕๕๐

การปฏิรูปการศึกษาตามหลักพุทธศาสนา

พิทยา สิทธิโชติ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสนศึกษา

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. พิสิฐ โคตรสุโพธิ์

.....กรรมการ

อาจารย์ ดร. วิโรจน์ อินทนนท์

.....กรรมการ

อาจารย์ ดร. บาลี พุทธรักษา

.....กรรมการ

อาจารย์ ดร. พูนชัย ปันธิยะ

๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๐

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ สำเร็จลงได้ตามวัตถุประสงค์เนื่องเพราะปัญญาธิคุณของพระผู้มีพระภาคเจ้าที่ได้ตรัสรู้ถ่ายทอดบันทึกลงมาให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติ จึงขอรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระผู้มีพระภาคเจ้า สมณพราหมณ์ ครู อาจารย์ และผู้สืบทอดพุทธศาสนาทั้งที่ล่วงลับไปแล้วและที่ยังอยู่อย่างสุดเศียรสุดเกล้าอย่างหาที่สุดมิได้มา ณ. โอกาสนี้

ผู้วิจัยได้อุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ เพื่อแสวงหาและพิสูจน์สังขธรรมตามหลักพุทธศาสนามาเป็นเวลากว่า ๒๕ ปีเพื่อหาความหมายของชีวิต โดยนำตนและความเป็นไปในชีวิตเข้าทดลองและพิสูจน์จนมั่นใจแนใจว่าสิ่งที่รู้และนำมาประพฤติปฏิบัติถูกบ้างผิดบ้างในอดีต นำมาปรับปรุงแก้ไขครั้งแล้วครั้งเล่า จนกระจ่างชัดในความหมายของชีวิต

จนกระทั่งได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาอีกครั้งและเขียนงานวิจัยนี้ จึงได้พยายามรวบรวมเรียบเรียงหลักฐานจากพระไตรปิฎก สมณพราหมณ์และท่านผู้รู้ทั้งหลายรวมถึงความรู้ที่ได้รับจากประพฤติปฏิบัติอันเป็นประสบการณ์ตรงในชีวิตคลั่งออกมาเป็นงานเขียนนี้

แม้ว่าผู้วิจัยจะได้พยายามอย่างสุดความสามารถแล้วก็ตาม เพื่อที่จะสื่อความหมายร้อยเรียงหมวดธรรมทั้งหมดให้สอดคล้องกัน อันที่จะยังรักษาความหมายเดิมแท้ของเนื้อหาพระธรรมไว้ โดยผู้วิจัยมีความมุ่งหมายนำเอาหลักธรรมมาประยุกต์กับสังคมปัจจุบัน หากมีความผิดพลาดในภาษา ประวัติศาสตร์ ระเบียบวิธี ความรู้และความหมายใดๆบกพร่อง ผู้วิจัยขอน้อมรับเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

มิตรดี สหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมที่ดีทั้งหมดที่อยู่เบื้องหลัง เป็นแรงหนุนทำงานหนักเสียดสีอย่างยิ่งยวดมีส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยได้มีเวลาศึกษาและทุ่มเทงานเขียนนี้จนบรรลุผลลงได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในบุญคุณนั้นเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัย ขอกราบแทบเท้าบิดา มารดาผู้ให้กำเนิดทางร่างกาย และบิดา มารดาผู้ให้กำเนิดทางจิตวิญญาณ ที่สร้างองค์ประกอบแห่งการกำเนิดจิตวิญญาณใหม่จากโลกใบเดิมมาเป็นโลกใบใหม่ จึงขอแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้มา ณ. ที่นี้อีกครั้ง และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.พิสิฐ โคตรสุโพธิ์ พร้อมทั้งอาจารย์ท่านอื่นๆที่คอยให้คำแนะนำและกำลังใจด้วยดีตลอดมา